A Tour Of Sage Kiadás 6.7

The Sage Development Team

TO . 1			/1
Tartal	lomi	LOON	7ek
I uI tu	CILI	$\sim$ $\sim$ $^{\circ}$	LUIL

1.	A Sage, mint számológép	3
2.	Nagyteljesítményű számítások Sage-dzsel	5
3.	Algoritmusokhoz való hozzáférés Sage-ben	9

Ez a Sage-nek egy olyan bemutatása, amely pontosan követi a Mathematica bemutatását, ami a "Mathematica Book" könyv elején található.

1. fejezet

A Sage, mint számológép

A Sage parancssora tartalmaz egy sage: promptot; ezt nem kell beírnod. Ha a Sage jegyzetfüzetet (Sage notebook) használod, akkor írj be mindent, ami a sage: prompt után van, egy beviteli mezőbe, majd nyomj shift-enter-t a hozzá tartozó kimenet kiszámításához.

```
sage: 3 + 5
```

A kalap jel a hatványra emelést jelenti.

```
sage: 57.1 ^ 100
4.60904368661396e175
```

Kiszámítjuk egy 2 × 2-es mátrix inverzét Sage-ben.

```
sage: matrix([[1,2], [3,4]])^(-1)
[ -2    1]
[ 3/2 -1/2]
```

Itt egy egyszerű függvényt integrálunk.

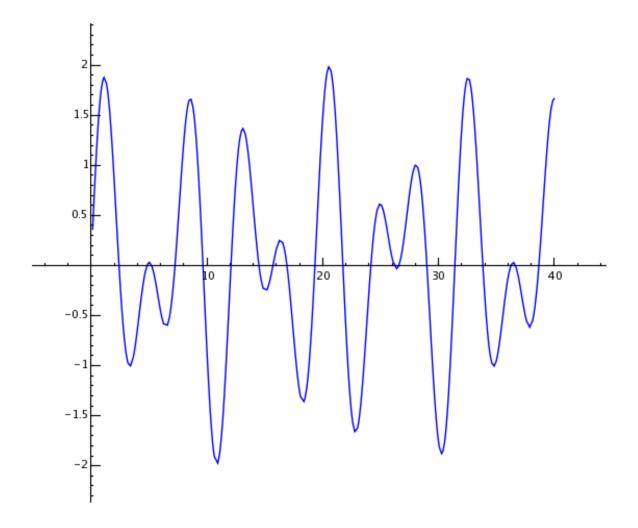
```
sage: x = var('x') # szimbolikus változót hozunk létre sage: integrate(sqrt(x)*sqrt(1+x), x) 1/4*((x + 1)^3/2)/x^3/2) + sqrt(x + 1)/sqrt(x))/((x + 1)^2/x^2 - 2*(x + 1)/x + 1) - 1/8*log(sqrt(x + 1)/x)/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2 + 1/2
```

Ez azt kéri a Sage-től, hogy egy másodfokú egyenletet oldjon meg. A == jel felel meg az egyenlőségnek a Sage-ben.

```
sage: a = var('a')
sage: S = solve(x^2 + x == a, x); S
[x == -1/2*sqrt(4*a + 1) - 1/2, x == 1/2*sqrt(4*a + 1) - 1/2]
```

Az eredmény egyenleteknek a listája.

```
sage: S[0].rhs()
-1/2*sqrt(4*a + 1) - 1/2
sage: show(plot(sin(x) + sin(1.6*x), 0, 40))
```


2. fejezet

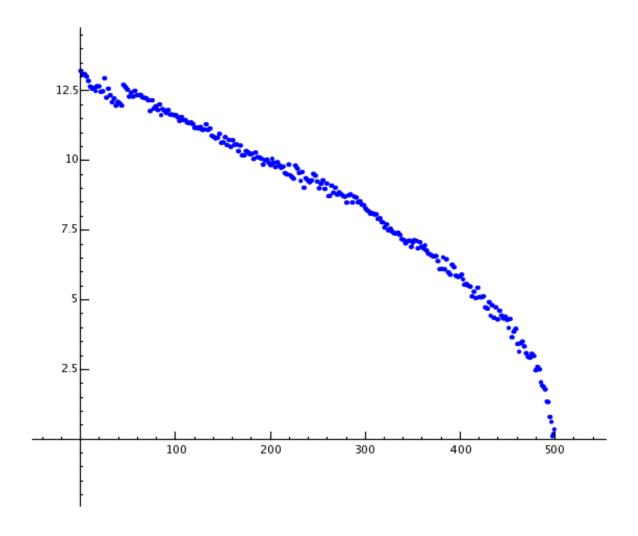
Nagyteljesítményű számítások Sage-dzsel

Először létrehozzuk véletlen számoknak egy 500×500 mátrixát.

```
sage: m = random_matrix(RDF,500)
```

A Sage-nek néhány másodpercet vesz igénybe, hogy kiszámítsa a mátrix sajátértékeit, és ábrázolja őket.

```
sage: e = m.eigenvalues() #körülbelül 2 másodperc
sage: w = [(i, abs(e[i])) for i in range(len(e))]
sage: show(points(w))
```


A GNU sokféle pontosságú könyvtárnak (GNU Multiprecision Library (GMP)) köszönhetően a Sage nagyon nagy számokat tud kezelni, még millió vagy milliárd számjegyből álló számokat is.

```
sage: factorial(100)
9332621544394415268169923885626670049071596826438162146859296389521759999322991560894146397615651828
sage: n = factorial(1000000)  #körülbelül 2.5 másodperc
```

Ez a π -nek legalább 100 számjegyét számítja ki.

```
sage: N(pi, digits=100)
3.141592653589793238462643383279502884197169399375105820974944592307816406286208998628034825342117069
```

Ez azt kéri a Sage-től, hogy egy két változós polinomot szorzattá alakítson.

```
sage: R.\langle x,y \rangle = QQ[]

sage: F = factor(x^99 + y^99)

sage: F

(x + y) * (x^2 - x*y + y^2) * (x^6 - x^3*y^3 + y^6) *

(x^10 - x^9*y + x^8*y^2 - x^7*y^3 + x^6*y^4 - x^5*y^5 +

x^4*y^6 - x^3*y^7 + x^2*y^8 - x*y^9 + y^10) *

(x^20 + x^19*y - x^17*y^3 - x^16*y^4 + x^14*y^6 + x^13*y^7 -

x^11*y^9 - x^10*y^10 - x^9*y^11 + x^7*y^13 + x^6*y^14 -

x^4*y^16 - x^3*y^17 + x*y^19 + y^20) * (x^60 + x^57*y^3 -
```

```
x^51*y^9 - x^48*y^{12} + x^42*y^{18} + x^39*y^{21} - x^33*y^{27} - x^30*y^{30} - x^27*y^{33} + x^21*y^{39} + x^{18}*y^{42} - x^{12}*y^{48} - x^9*y^{51} + x^3*y^{57} + y^{60})
sage: F.expand()
x^99 + y^99
```

A Sage-nek kevesebb mint 5 másodpercbe telik, hogy kiszámítsa, hogy a százmilliót hányféle képpen lehet pozitív egész számok összegeként felírni.

```
sage: z = Partitions(10^8).cardinality() #körülbelül 4.5 másodperc
sage: str(z)[:40]
'1760517045946249141360373894679135204009'
```

3. fejezet

Algoritmusokhoz való hozzáférés Sage-ben

Amikor a Sage-et használod, akkor a világ egyik legnagyobb szabad forráskódú számítási algoritmus gyűjteményhez férsz hozzá.